

Historische vereniging Abbekerk 1991

Bron: Stichting Historisch Abbekerk 1991

Door: Cees Chattellon in 1919 geboren
in Abbekerk verhuisde in 1958 naar Hoorn.

KAASMAKER JACOB HAKER.

De goeie man is reeds lang overleden en de zuivelfabriek "West-Friesland", waar hij tientallen jaren de bedrijfsleider was, is al lang uit het dorpsbeeld verdwenen.

Jacob Haker aan zijn dagelijkse arbeid.

Want waar ik nu over ga vertellen speelt na de tweede wereldoorlog, zo rond de jaren vijftig. (2 febr. 1954 JH.) Met uitzondering van de zijwegen, de Veken- en Boekelweg, was Abbekerk tot aan de dijk bij Lambertschaag één lange rechte weg. Iedereen kende iedereen. De kleine melkfabriek gaf heel wat reuring in het dorp en gaf werk aan vijf mensen. Om en bij de fabriek was veel bedrijvigheid. Dagelijks reed de "waiwagen" en tweemaal daags reed de melkwagen door het dorp. De eerste bracht de wai terug naar de boeren en de andere haalde de bussen met melk s'morgens en s'avonds op. Wekelijks moest de gefabriceerde kaas naar Alkmaar worden afgevoerd en kolen voor de stoomketel worden ááangevoerd. De wai, een bijproduct van het kaasmaken, werd in een diepe kelder opgeslagen.

Om de twee dagen moest die kelder grondig met kokend water worden schoongeboend. Een hels en warm karwei was dat. Als de dag daar was kwam Haker naar een van ons toe en kondigde heel voorzichtig de ramp die boven je hoofd hing aan: "wil jij het keldertje even schrobben, de bezem heb ik er al bij gezet!"

De bezem staat er al bij.. alsof de rotklus daardoor al half geklaard was! De arbeiders op de melkfabriek vormden een hechte en hardwerkende ploeg. Dat werd door het bestuur van de coöperatie ook wel gewaardeerd, want steevast, ieder jaar op nieuwjaarsmorgen, kwam het bestuurslid Arie Zijp de fabriek binnen en kregen we allemaal een sigaar.

Luchtfoto fabriek "Westfriesland" Abbekerkerk

Ik herinner me ook dat de fabriek 40 jaar bestond. In 1953 was dat en melkrijder Hendrik Bruinsma had er op zijn manier een feest van gemaakt en aan elke melkbus een gekleurd strikje geknoopt. Het was ook de tijd dat Sicco Mansholt, voor en tijdens de oorlog landbouwer in de Wieringermeer, minister van landbouw was.

"Die heeft nog bij mij gewerkt", zei Haker meermalen trots tegen ons. We geloofden dat niet en lachten wat meewarig na zo'n mededeling. Totdat Haker op zekere dag met een bewijs kwam. Hij riep ons bij de kaasbak vandaan en toonde ons een boek waarin de handtekening van Mansholt stond. Mansholt betuigde daarmee zijn dank voor de lessen die hij van Haker had mogen ontvangen. Lessen die hij tijdens zijn volontairschap in een fabriek in de Beemster had ontvangen. Haker was daar, in zijn jonge jaren, ook als kaasmaker werkzaam geweest.

Dat werken in een melkfabriek behoorde bij de landbouwopleiding die Mansholt toen volgde. Dat hij nog eens minister zou worden lag in de verre toekomst verborgen.

Hoog bezoek.

De dag kwam dat Haker zijn veertig jarig jubileum vierde. Dat gebeurde in het café 't Bonte Paard dat toen beheerd werd door Siem Kooy. De belangstelling was groot. Er waren vele sprekers en evenveel cadeau's die werden aangeboden door afgevaardigden van zuivelorganisaties, leden van de fabriek en door het personeel. Het was gezellig en er heerste een feestelijke stemming.

Plotseling veranderde er iets in de stemming, iedereen werd, stil er gebeurde iets bijzonders. Iedereen zat als vastgeklonken aan zijn stoel en aller ogen richtten zich naar de donkere rechthoek van de openstaande deur aan het begin van de zaal. Het was een totale vreemdeling die daar verscheen. Hij was niet van het dorp, niet uit de zuivelwereld, zelfs geen boer en zeker geen familid van de jubilaris.

Het was Sicco Mansholt, de minister van landbouw die zijn oude leermeester van tientallen jaren her kwam feliciteren. De mensen in de zaal waren met stomheid geslagen. Een landsbestuurder had zijn ministerpost in den Haag verlaten om in een klein dorp aan een keiharde werker zijn complimenten te maken. Nadat iedereen wat van de consternatie was bekomen, kwam er een familid van Haker naar me toegesnel. Bijna gebiedend zei hij: "Hier moet een foto van worden gemaakt!" Schrijver dezes werkte in die tijd als verslaggever voor het regionale dagblad en gaf in die functie het plaatselijke nieuws door.

Dr. Sicco Mansholt, "de kleine knecht van Haker".

En natuurlijk, deze unieke ontmoeting tussen twee mensen met een zo verschillende werkkring, dát was een plaatje in de krant waard! Er moest dus een fotograaf worden opgetrommeld. Maar café Kooy had helaas geen telefoon, dus ik met de fiets naar huis om daar naar de krant te bellen. Helaas, ze gaven me te verstaan dat een fotograaf nooit bijtijds ter plekke kon zijn. Wel begrijpelijk natuurlijk, dat had ik kunnen weten!

Terwijl ik weer naar de feestzaal terugfietste schoot me een vreselijke gedachte door het hoofd: bij mijn afwezigheid had de minister natuurlijk de jubilaris toegesproken. En dat had ik gemist. Dat is het ergste wat een verslaggever kan overkomen. Sta je er als het ware met de neus bovenop en de krant blijft onkundig van dit toch belangrijke nieuws. Om van de krantlezers maar niet te spreken! En het was zoals ik al had gevreesd. Mansholt had inderdaad de jubilaris toegesproken. Het zweet brak me aan alle kanten uit.

Dat ik de stomiteit had begaan om weg te gaan. Van alle voorgaande sprekers had ik aantekeningen gemaakt, maar van de allerbelangrijkste speech had ik geen letter op papier! "Wat heeftie gezegd, wat heeftie gezegd", zo ging ik een rijtje genodigden langs. Het bleek moeilijk om dat zo goed als mogelijk weer te geven en na te vertellen. Veel wijzer werd ik van die informatieronde dan ook niet.

Maar tenslotte was er één onder de door mij ondervraagden die zich een prachtige zin van de minister herinnerde en klaarblijkelijk had begrepen dat één specifieke zin opmerkelijk was. Denkend aan zijn tijd als volontair op de Beemster kaasfabriek, zo'n dertig jaar geleden, had Mansholt in zijn speech tot de jubilaris gezegd: "tegenover u voel ik mij nog steeds de kleine knecht tegenover de grote baas". Kijk, dáár kon ik wat mee doen. Deze zin verwerkte ik in mijn verslag en de volgende dag kwamen de veelzeggende woorden vetgedrukt in de krant. Diverse landelijk dagbladen hebben de uitspraak van minister Mansholt in een bericht over zijn bezoek aan Abbekerk

overgenomen. Soms zelfs prijkte het op de voorpagina! Dat alles als een toegift op het 40 * jarig jubileum van kaasmaker Jacob Haker.

Kees Chattellon Hoorn, 1991.

* wat dus 50 moet zijn! JH.

Jc. Haker met het bestuur van "Westfriesland" in 1954

Nieuws uit Abbekerk

Bron: onbekende krantenknipsel

Jb. Haker 50 jaar in de zuivel

Minister Mansholt haalde bij hem les

Na de herdenking van het 40-jarig bestaan van de coöperatieve zuivelfabriek „Westfriesland” te Abbekerk in September 1953, en waarbij een der bestuursleden mede een bijzonder feit herdacht, is op 2 Februari a.s. een nieuw jubileum te wachten, dat zeker niet minder groots genoemd mag worden.

Op deze dag namelijk hoopt de directeur-bedrijfsleider, de heer Jacob Haker, de dag te beleven, dat hij 50 jaar lang in de zuivel is werkzaam geweest. Vijftig jaren van onafgebroken arbeid in een en dezelfde bedrijfstak is iets dat maar zelden voorkomt.

Een eenvoudige aftreksom toont aan, dat deze stoere werker in het jaar 1904 zijn loopbaan is begonnen en wel in de toenmalige zuivelfabriek te **Nibbixwoud**. Hier verbleef hij tot 1906 om vandaar naar **Hoogkarspel** te trekken tot 1911. Achtereenvolgens was de heer Haker bedrijfsleider te **Schellinkhout** (1911-1914); **Wieringerwaard** (1914-1927); **Abbekerk** (1927-1929); **Midden-Beemster** (1929--1939) en tot slot weer Abbekerk van **1939 tot heden**.

Al weer 15 jaar lang staan dus de werkzaamheden in „Westfriesland” onder zijn bekwame leiding. En dat werk begint dagelijks al vroeg, want in de zomerdagen kunnen de boeren zo vroeg niet te melken gaan of de fabrieksschoorsteen rookt reeds, waarvan het vuur door „de baas van het bedrijf” is opgepord! „Wordt het nu niet zo langzamerhand tijd, dat U Uw taak aan een jongere overgeeft?” durfden we te vragen, toen we dezer dagen de jubilaris opzochten. „Mijn taak overgeven?” klonk het verontwaardigd, „ik ben nog niet eens zeventig!” Nee, de heer Haker voelt zich nog niet oud en dat is ook de reden, dat hij persé niet met de jaarlijkse ouden van dagentocht mee wil....

Het hoeft zeker geen verbazing wekken, dat de heer Haker in die halve eeuw met veel werknemers, veehouhouders, controle-ambtenaren, enz. in aanraking is geweest. Daarnaast werden door hem (en momenteel nog) vele jonge mensen opgeleid, die praktische kennis in de zuivelwereld moesten opdoen. Vele van deze mensen staan thans op een vooraanstaande plaats in de maatschappij. In de periode dat de jubilaris de leiding had van de fabriek in de Beemster, was een van die volontairs een zekere Sizzo Mansholt. Dat was dezelfde Mansholt, die tegenwoordig Minister van Landbouw en Visserij is.... En zo zijn er nog meer mensen te noemen, die in wijde kring bekendheid genieten, welke vroeger onder toezicht van de heer Haker hebben gewerkt.

Wij zijn er zeker van dat de jubilaris veel medeleven zal ontmoeten van de talrijke relaties die hij zich in die vijftig jaar heeft verworven en dat 2 Februari (receptie in café Kooij van 2 tot 5 uur) voor hen en zijn familie een onvergetelijke dag zal worden.

Jacob Haker overleden 4 mei 1959

Beemster. In de ouderdom van 74 jaar is deze week te De Rijk overleden de heer Jacob Haker, eertijds eerste kaasmaker aan de coöp. zuivelfabriek Bamestra. De heer Haker was drager van de gouden medaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, hem verleend bij gelegenheid van zijn 50-jarig jubileum als zuivelbewerker in februari 1954, toen hij woonachtig was te Abbekerk.

Een van zijn leerlingen was, tijdens de oorlogsjaren, de latere minister van landbouw, visserij en voedselvoorziening, zijne excellentie S. L. Mansholt, die onder leiding van de heer Haker volontair is geweest aan de Bamestra. Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de heer Haker zei minister Mansholt destijds: „Ik gevoel mij nog steeds de kleine leerling van de grote Haker”.

De begrafenis van het stoffelijk overschot van wijlen de heer Haker is bepaald op vrijdagmiddag 2 uur te Midden-Beemster.

Heden overleed, nog onverwachts, onze lieve Man en Vader, Behuwd- en Grootvader, Broeder en Zwager

JACOB HAKER

Echtgenoot van
Vrouwetje Braak
eerder van
Niesje Vlam

in de ouderdom van
74 jaar.

Drager van de Ere-
medaille in Goud, ver-
bonden aan de Orde
van Oranje-Nassau.

De Rijk:
V. Haker-Braak
M.-Beemster:
C. H. v. d. Oord
G. v. d. Oord-
Haker

Herwen:
D. J. Haker
A. Haker
Warring

Amsterdam:
J. W. Rol
A. Rol-Dijkstra
Abbekerk:
W. Rol
M. Rol-Broersen
en kleinkinderen

De Rijk, 4 mei 1959
Tuingracht 423

De teraardebestelling zal plaats hebben op vrijdag 8 mei a.s., des namiddags 2 uur, op de Algemene Begraafplaats te M.-Beemster. Vertrek vanaf het sterfhuis 1.30 uur.